

զողովում, սարսափում են թէ հասարակ ժողովուրդները և թէ պետական ստորին պաշտօնեաները: Նրանք վերջին 30—35 տարուան ընթացքում՝ վերոյիշեալ գիւղերին յատկացուած ահագին տարածութեամբ պետական հողերը խլեցին Հայ գիւղացիներից բռնութեամբ և զէնքի ոյժով և ապա կամաց-կամաց իւրացրին ու սեփականացրին իրենց: Այս բանի մասին ո՞վ որ ձայն հանեց, նրա տունն ու տեղը հրդեհին զոհ գնաց, ո՞վ որ իշխանութեան յայտնելու քաջութիւն ունեցաւ, նրան իսկոյն և եթ գնդակահար անելով՝ սպանել տրւին: Ահա այսպիսով, վախ ու սարսափ անելով՝ սպանել տուին: Ահա այսպիսով, վախ ու սարսափ տարածեցին ամբողջ Ուտիացոց աշխարհում, որ ոչ ոք չհամարձակուի որ և է շշուկ հանել կամ իշխանութեան ականջը լուր հասցնել, որ խաղաղ երկրագործ ժողովուրդը հլու հպատակ և կատարեալ ստրուկ դառնայ իրենց, որպէսզի իրենց փաշայական կամայականութեան, անհուն փառասիրական ձգտումներին կարողանան լիովին բաւարարութիւն տալ: Կարճ խօսքով, ամբողջ Ուտիացոց աշխարհի բոլոր ազգաբնակչութեանց յետադիմութեան, դժբախտութեան և նրանց տնտեսական ու բարոյական աւերման և քայքայման իսկական և միակ պատճառը եղել են և հն Ռումի սանձարձակ և անզուսպ թուրք բէկերը: Որոնք ոչ ցանում են, ոչ հնձում, որոնք ոչ մի արհեստով և առևտրով չեն պարապում: Բայց նրանցից ամեն մէկը իւր տասնեակ ծառաներով ապրում է ճոխ և փառաւոր կերպով և ամեն տեղ միամիտ ժո-